

VYHLÁŠKA**Českého báňského úřadu**

ze dne 3. prosince 2001

o báňské záchranné službě

Český báňský úřad stanoví podle § 6 odst. 6 písm. a) a § 7 odst. 9 zákona č. [61/1988 Sb.](#), o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona č. [542/1991 Sb.](#):

ČÁST PRVNÍ**OBECNÁ USTANOVENÍ**

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje zajištění báňské záchranné služby, její organizaci a úkoly spočívající zejména v provádění prací k záchraně lidských životů a majetku při závažných provozních nehodách (haváriích), včetně poskytnutí první pomoci v podzemí, a zásady postupu báňských záchranářů při zásahu; dále stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a na odbornou způsobilost členů báňských záchranných sborů.

§ 2

Výklad pojmů

Pro účely této vyhlášky se považuje za

- a) důl provozní celek, který zpravidla tvoří z hlediska větrání samostatnou technickou jednotku bez ohledu na to, jak je po stránce organizační nazýván; dolem je též podzemní stavba při činnosti prováděné hornickým způsobem v podzemí,
- b) důl s jednoduchými poměry neuhelný důl, důl v průzkumu, výstavbě, zajišťování nebo likvidaci a dále důl, ve kterém jsou prováděny zvláštní zásahy do zemské kůry,¹⁾
- c) potápěčskou činnost sestup pod vodní hladinu a činnost v tomto prostředí s použitím dýchacího potápěčského přístroje a výstroje,
- d) plánovaný nehavarijní zásah souhrn plánovaných prací a činností, které s ohledem na podmínky, ve kterých mají být vykonány, mohou být provedeny jen báňskými záchranáři,
- e) závažnou provozní nehodu událost, kterou byly nebo by mohly být vážně ohroženy životy a zdraví osob nebo majetek, zejména důlní požár, výbuch plynů a uhelného prachu, důlní otřes, průtrž hornin a plynů, erupce ropy a zemního plynu, zával důlních děl, průval vod a bahnin nebo kuřavky a porucha ve větrání nebo na těžním zařízení (dále jen "havárie"),
- f) základnu prostor vymezený pro nástup báňských záchranářů do zásahu a jejich odpočinek, který zároveň slouží na přechodné uskladnění dýchacích přístrojů a ostatního vybavení báňských záchranářů mezi jednotlivými zásahy a který má spojení s velitelem báňského záchranného sboru nebo dispečerem,
- g) záchranářskou akci činnost báňských záchranářů sestávající ze souhrnu úkonů, které báňští záchranáři mají v zásahu vykonat nebo vykonali, a nutných souvisejících činností včetně přípravy na zásah, přesunu do organizace nebo její části postižené havárií, odpočinku mezi zásahy na základně a plnění dalších úkolů nařízených jim příkazem velitele báňského záchranného sboru,
- h) zásah činnost báňských záchranářů při záchranářské akci nebo při plánovaném nehavarijním zásahu sestávající ze souhrnu příkázaných úkonů od odchodu ze základny nebo jiného místa až do jejich návratu na základnu nebo jiné určené místo,
- i) ztížené mikroklimatické podmínky takové pracovní prostředí, ve kterém fyzikální parametry okolního prostředí ztěžují nebo znemožňují odvádět metabolické teplo z lidského těla a z toho důvodu je nutné omezovat dobu pobytu v takovém prostředí; ztížené mikroklimatické podmínky jsou v důlním prostředí vždy, když vlhká teplota důlního ovzduší dosahuje hodnot 26 C a více.

ČÁST DRUHÁ

ORGANIZACE A ÚKOLY BÁŇSKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

§ 3

Báňská záchranná služba

Báňskou záchrannou službu tvoří báňské záchranné stanice, kterými jsou hlavní báňské záchranné stanice a závodní báňské záchranné stanice, a báňské záchranné sbory těchto stanic a státní báňské správy.

§ 4

Úkoly báňské záchranné služby

- (1) Úkolem báňské záchranné služby je provádět práce a rychlé a účinné zásahy k
 - a) záchraně lidských životů a majetku při haváriích včetně poskytování první pomoci v podzemí,
 - b) zdolávání havárií,
 - c) odstraňování následků havárií.
- (2) Kromě úkolů uvedených v odstavci 1 báňská záchranná služba
 - a) vykonává i jiné činnosti v nedýchatelném nebo zdraví škodlivém prostředí a další speciální a rizikové práce, např. práce ve výšce a nad volnou hloubkou nebo pod vodní hladinou,
 - b) spolupracuje s organizacemi při havarijní prevenci a zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu zejména tím, že provádí namátkové prohlídky jejich pracovišť a kontroly prostředků pro zdolávání havárií, popřípadě i školení a výcvik zaměstnanců,
 - c) plní úkoly a povinnosti vyplývající pro ni též ze zvláštních právních předpisů.²⁾

§ 5

Hlavní báňská záchranná stanice

Hlavní báňská záchranná stanice se zřizuje pro územní celky stanovené Českým báňským úřadem. Hlavní báňskou záchrannou stanicí zřizuje³⁾ organizace, která má povinnost zajistit báňskou záchrannou službu,⁴⁾ (dále jen "organizace"), popřípadě více organizací určených Českým báňským úřadem,³⁾ které v daném území vykonávají hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem. Ostatní organizace v obvodu působnosti hlavní báňské záchranné stanice uzavřou s jejím zřizovatelem nebo s hlavní báňskou záchrannou stanicí dohodu, ve které je uvedena výše jejich příspěvků k úhradě nákladů na zřízení, vybavení a provoz hlavní báňské záchranné stanice.⁵⁾

§ 6

Úkoly hlavní báňské záchranné stanice

- (1) Hlavní báňská záchranná stanice plní kromě úkolů uvedených v § 4 tyto další úkoly:
 - a) zajišťuje stálou pohotovost báňských záchranářů včetně specialistů a potřebné techniky v rozsahu určeném služebním řádem (§ 26) hlavní báňské záchranné stanice a za tím účelem zpracovává rozvrh nástupů báňských záchranářů do stálé pohotovostní služby spojené s výcvikem a školením,
 - b) zajišťuje lékařskou službu první pomoci⁶⁾ v podzemí v rozsahu určeném služebním řádem,
 - c) provádí podle osnov schválených jejím ředitelem základní školení a praktický výcvik pro nové báňské záchranáře, popřípadě pro jiné osoby; o získané kvalifikaci vydává průkaz báňského záchranáře, popřípadě osvědčení,
 - d) provádí školení a praktický výcvik členů báňských záchranných sborů, popřípadě i jiných osob, včetně výcviku báňských záchranářů ve ztížených podmínkách (v tepelné komoře, v dýmnici, popřípadě v dole, na cvičném pracovišti nebo na jiném místě),
 - e) opravuje, kontroluje a zkouší sebezáchranné přístroje, dýchací přístroje a přístroje pro umělou plicní ventilaci (dále jen "oživovací přístroje") a jejich příslušenství, kontrolní a zkušební přístroje a záchranářskou techniku; postup pro výkon této činnosti určí její ředitel,
 - f) zabezpečuje zvláštní zkoušky sebezáchranných přístrojů, dýchacích přístrojů a oživovacích přístrojů a záchranářské techniky potřebné k ověření jejich technických parametrů a provozní spolehlivosti v předpokládaných podmínkách, k objasnění okolností nehod spojených s jejich použitím nebo selháním, popřípadě i k jejich ověření v mimořádných podmínkách; obsah a náplň těchto zkoušek schvaluje ředitel hlavní báňské záchranné stanice,
 - g) vyjadřuje se ke služebním řádům závodních báňských záchranných stanic před jejich předložením ke schválení,
 - h) metodicky řídí a nejméně jednou za rok kontroluje činnost závodních báňských záchranných stanic,
 - i) kontroluje v organizacích zařízení a prostředky sloužící havarijní prevenci,

- j) kontroluje plány zdolávání závažných provozních nehod⁷⁾ (dále jen "havarijní plán") v organizacích a na žádost organizace se účastní vypracování a ročních kontrol havarijních plánů,
- k) sleduje a využívá poznatky výzkumu a vývoje v oboru báňského záchranářství,
- l) na základě rozhodnutí ředitele hlavní báňské záchrané stanice nebo na žádost organizace se zúčastňuje záchranářské akce prováděné závodní báňskou záchranou stanicí,
- m) školí a zkouší zaměstnance i jiných organizací určené pro výdej, údržbu a opravy detekčních a indikačních přístrojů pro kontrolu složek důlního ovzduší, zaměstnance určené pro školení uživatelů detekčních a indikačních přístrojů a analytiky plynových laboratoří,
- n) dodává nebo zabezpečuje plynovým laboratořím referenční (cejchovní) plyny,
- o) nejméně jednou za rok kontroluje činnost plynové laboratoře v organizaci a požaduje odstranění zjištěných nedostatků.

(2) Hlavní báňská záchraná stanice koordinuje vybavování organizací indikačními a detekčními přístroji; bez jejího souhlasu nemůže být zaveden do používání nový typ této techniky.

(3) Hlavní báňská záchraná stanice zpracovává roční zprávu o své činnosti a tuto zasílá Českému báňskému úřadu a obvodním báňským úřadům majícím působnost na území, pro které byla zřízena.

§ 7

Závodní báňská záchraná stanice

- (1) Závodní báňskou záchranou stanicí zřizuje organizace
- a) na hlubinném dole,
 - b) na uhelném lomu,
 - c) která má pracoviště, na nichž se provádí vrtné a geofyzikální práce, při nichž se předpokládá výskyt hořlavých nebo zdraví škodlivých plynů, vody pod tlakem nebo ropy, nebo na nichž provádí těžbu, úpravu nebo podzemní uskladňování kapalných nerostů a plynů v přírodních horninových strukturách nebo v podzemních prostorách nebo zvláštní zásahy do zemské kůry, nebo má tato pracoviště ve stavu zajištění, popř. na nich provádí likvidaci vrtů nebo sond,
 - d) která dobývá nerosty loužením nebo zahlučuje následky této těžby,
 - e) která provádí činnost hornickým způsobem v podzemí a má uloženu povinnost zajistit báňskou záchranou službu.⁸⁾
- (2) Závodní báňská záchraná stanice může být na základě doporučení hlavní báňské záchrané stanice a se souhlasem obvodního báňského úřadu⁹⁾ zřízena jako společná pro více organizací nebo jejich částí uvedených v odstavci 1.
- (3) Od zřízení závodní báňské záchrané stanice lze na základě doporučení hlavní báňské záchrané stanice a se souhlasem obvodního báňského úřadu⁹⁾ upustit, pokud její funkci plní jiná závodní báňská záchraná stanice nebo přímo hlavní báňská záchraná stanice.

§ 8

Úkoly závodní báňské záchrané stanice

- (1) Závodní báňská záchraná stanice plní kromě úkolů uvedených v § 4 tyto další úkoly:
- a) zajišťuje pohotovost báňských záchranářů a potřebné techniky v rozsahu určeném služebním řádem závodní báňské záchrané stanice,
 - b) provádí školení a praktický výcvik báňských záchranářů,
 - c) zabezpečuje nástup báňských záchranářů do stálé pohotovostní služby podle rozvrhu nástupů zpracovaného hlavní báňskou záchranou stanicí,
 - d) podílí se na vypracování a ročních kontrolách havarijních plánů,
 - e) kontroluje zařízení a prostředky sloužící havarijní prevenci,
 - f) opravuje, kontroluje a zkouší sebezáchrané přístroje, dýchací přístroje a oživovací přístroje a jejich příslušenství, kontrolní a zkušební přístroje a záchranářskou techniku, a to podle metodiky vypracované hlavní báňskou záchranou stanicí [§ 6 odst. 1 písm. e)],
 - g) bezodkladně informuje hlavní báňskou záchranou stanicí o každé záchranářské akci s použitím dýchacích přístrojů a o použití sebezáchraných přístrojů,
 - h) bezodkladně oznamuje hlavní báňské záchrané stanici vyhlášení a ukončení havarijního stavu na pracovišti v obvodu své působnosti.
- (2) Závodní báňská záchraná stanice zpracovává roční zprávu o své činnosti a tuto zasílá do jednoho měsíce po skončení kalendářního roku hlavní báňské záchrané stanici.

ČÁST TŘETÍ

VYBAVENÍ A UMÍSTĚNÍ BÁŇSKÝCH ZÁCHRANNÝCH STANIC

§ 9

Vybavení báňské záchranné stanice

Dostatečné podmínky pro personální, materiální a technické vybavení a provoz báňské záchranné stanice vytváří její zřizovatel.

§ 10

Vybavení hlavní báňské záchranné stanice

- (1) Základní vybavení hlavní báňské záchranné stanice tvoří:
- sebezáchranné přístroje, dýchací přístroje a oživovací přístroje a jejich příslušenství,
 - zařízení pro kontroly, zkoušky a opravy sebezáchranných přístrojů, dýchacích přístrojů a oživovacích přístrojů a jejich příslušenství,
 - měřicí, detekční a indikační přístroje,
 - osobní ochranné pracovní prostředky (např. protišlehové obleky, protichemické obleky a chladicí vesty),
 - prostředky spojení, včetně zařízení pro rychlé svolání báňských záchranářů,
 - zdravotnická technika a materiál,
 - vybraná technika a materiál pro zdolávání předvídatelných havárií,
 - dopravní prostředky pro výjezd báňských záchranářů na záchranářskou akci a obslužné dopravní prostředky,
 - technika a zařízení pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou, popřípadě i pod vodní hladinou,
 - výpočetní technika a prostředky pro fotografické dokumentování a videozáznamy,
 - ubytovací, učební a výcvikové prostory a dýmnice a
 - ošetřovna, laboratoře, garáže, dílny a sklady.

(2) Základní vybavení hlavní báňské záchranné stanice, která má plnit své úkoly též v hlubinných dolech, tvoří kromě vybavení uvedeného v odstavci 1 také resuscitační sanitní vozidlo, tepelná komora a zařízení pro udržování a zvyšování tělesné zdatnosti báňských záchranářů.

§ 11

Vybavení závodní báňské záchranné stanice

Základní vybavení závodní báňské záchranné stanice tvoří:

- dýchací přístroje a oživovací přístroje a jejich příslušenství, a to
 - na uhelném dole s výjimkou lignitového dolu nejméně 30 dýchacích přístrojů a 2 oživovací přístroje a jejich příslušenství,
 - na lignitovém dole a na uhelném lomu nejméně 12 dýchacích přístrojů a 2 oživovací přístroje a jejich příslušenství,
 - na dole s jednoduchými poměry a v případech uvedených v § 7 odst. 1 písm. c), d) a e) nejméně 6 dýchacích přístrojů a 1 oživovací přístroj a jejich příslušenství,
- zařízení pro kontroly, zkoušky a opravy dýchacích přístrojů a oživovacích přístrojů,
- měřicí, detekční a indikační přístroje,
- osobní ochranné pracovní prostředky,
- na uhelném dole prostředky spojení pro rychlé svolání báňských záchranářů,
- na uhelném dole dopravní prostředek pro rychlou přepravu báňských záchranářů,
- učební prostory,
- dílny a sklady a
- další vybavení určené služebním řádem.

§ 12

Dýchací přístroje a oživovací přístroje

(1) V báňské záchranné službě se mohou používat jen dýchací přístroje a oživovací přístroje povolené k používání Českým báňským úřadem.¹⁰⁾ Dýchací přístroj a oživovací přístroj může používat jen osoba zaškolená v jeho používání [§ 6 odst. 1 písm. c)].

(2) Dýchací přístroje a oživovací přístroje a jejich příslušenství je nutné udržovat v provozuschopném stavu; služební řád určí, kolik z těchto přístrojů nemusí být v pohotovostním stavu. Přístroje nepřipravené pro zásah je nutné uložit zvlášť a označit tak, aby nemohlo dojít k záměně s přístroji připravenými pro zásah.

(3) Kyslíkový dýchací přístroj může být pro zásah použit jen v případě určeném služebním řádem nebo na příkaz velitele báňského záchranného sboru.

(4) Pro každý kyslíkový dýchací přístroj je nutné mít připraveny nejméně 3 náhradní pohlcovače CO₂ a

vodních par (dále jen "pohlčovač") a 3 náhradní naplněné tlakové láhve. Pro každý oživovací přístroj a pro každý vzduchový dýchací přístroj je nutné mít připraveny 3 náhradní naplněné tlakové láhve. K plnění tlakových láhví pro kyslíkové dýchací přístroje a pro oživovací přístroje je možné použít jen kyslík stlačený lékařský, popřípadě dýchací směs určenou výrobcem dýchacího přístroje a pro vzduchové dýchací přístroje hygienicky nezávadný vzduch, popřípadě jinou hygienicky nezávadnou fyziologickou dýchací směs.

§ 13

Objekty a umístění báňských záchranných stanic

(1) Záměr dispozičního řešení objektu nově zřizované hlavní báňské záchranné stanice a jeho umístění a zásadní změny stávajícího objektu hlavní báňské záchranné stanice schvaluje Český báňský úřad.³⁾ Záměr dispozičního řešení objektu nově zřizované závodní báňské záchranné stanice a jeho umístění a zásadní změny stávajícího objektu závodní báňské záchranné stanice posuzuje hlavní báňská záchranná stanice a schvaluje obvodní báňský úřad.⁹⁾ Ustanovení tohoto odstavce se vztahuje i na výcvikové prostory (dýmnice, cvičná štola, cvičné pracoviště apod.).

(2) Objekty a zařízení určené pro báňskou záchrannou službu se nemohou užívat k účelům, které by bránily výkonu báňské záchranné služby.

(3) Objekt báňské záchranné stanice a přístupové cesty k ní je nutné výrazně označit.

ČÁST ČTVRTÁ

BÁŇSKÉ ZÁCHRANNÉ SBORY A POŽADAVKY NA ODBORNOU ZPŮSOBILOST

HLAVA I

BÁŇSKÉ ZÁCHRANNÉ SBORY

§ 14

Členové báňského záchranného sboru

Členy báňského záchranného sboru jsou báňští záchranáři a další zaměstnanci, kteří jsou určeni k plnění úkolů báňské záchranné služby.

§ 15

Báňský záchranný sbor hlavní báňské záchranné stanice

Členy báňského záchranného sboru hlavní báňské záchranné stanice jsou:

- a) ředitel a jeho zástupce,
- b) hlavní mechanik a jeho zástupce,
- c) technici, mechanici, četaři, popřípadě specialisté,
- d) lékaři s kvalifikací báňského záchranáře (dále jen "lékaři"),
- e) další báňští záchranáři,
- f) podle potřeby další zaměstnanci, kteří jsou určeni k plnění úkolů hlavní báňské záchranné stanice.

§ 16

Báňský záchranný sbor závodní báňské záchranné stanice

(1) Členy báňského záchranného sboru závodní báňské záchranné stanice jsou:

- a) vedoucí a jeho zástupce,
- b) vedoucí mechanik, jeho zástupce, a popřípadě i další mechanici,
- c) četaři,
- d) další báňští záchranáři,
- e) podle potřeby další zaměstnanci, kteří jsou určeni k plnění úkolů závodní báňské záchranné stanice.

(2) Báňský záchranný sbor závodní báňské záchranné stanice na uhelném dole, s výjimkou lignitového dolu, tvoří alespoň 5 % počtu i nepravidelně fázujících zaměstnanců, nejméně však 60 báňských záchranářů. Na lignitovém dole a uhelném lomu nemůže být počet báňských záchranářů menší než 18. Na dole s jednoduchými poměry a v případech uvedených v § 7 odst. 1 písm. c), d) a e) může být počet báňských záchranářů snížen až na 12. Jde-li o společnou závodní báňskou záchrannou stanici (§ 7 odst. 2), je nutné, aby do sboru byli zařazeni báňští záchranáři všech těchto organizací nebo jejich částí.

(3) Podmínkou pro složení báňského záchranného sboru závodní báňské záchranné stanice je, aby v něm byli zastoupeni báňští záchranáři všech potřebných profesí, které se při záchranné práci mohou vyskytnout.

(4) Závodní dolu zajistí, aby seznam členů báňského záchranného sboru závodní báňské záchranné stanice s uvedením jejich jména a příjmení, profese, bydliště, čísla telefonu a svolávacího zařízení a funkce v báňském záchranném sboru byl k dispozici v závodní báňské záchranné stanici a u dispečera, popřípadě na jiném místě určeném havarijním plánem. Změny je nutné v seznamu vyznačit neprodleně.

(5) Závodní dolu zajistí, aby báňští záchranáři na uhelném dole byli přiměřeně rozděleni do všech pracovních směn s tím, že inspekční služba nebo dispečer budou vždy informováni o tom, kde se báňští záchranáři přítomní na směně nacházejí. Současně zajistí, aby báňští záchranáři byli ve směnové evidenci odlišně evidováni.

§ 17

Báňský záchranný sbor státní báňské správy

(1) Báňský záchranný sbor státní báňské správy tvoří vedoucí sboru, jeho zástupce a další vybraní báňští inspektoři s kvalifikací báňského záchranáře.

(2) Vedoucího báňského záchranného sboru státní báňské správy jmenuje a odvolává předseda Českého báňského úřadu.

(3) Vedoucí báňského záchranného sboru státní báňské správy

- a) stanoví způsob výběru a podmínky pro zařazení do báňského záchranného sboru státní báňské správy a výkon činnosti členů tohoto báňského záchranného sboru,
- b) určí počet členů báňského záchranného sboru státní báňské správy,
- c) jmenuje zástupce vedoucího báňského záchranného sboru státní báňské správy a určí jeho práva a povinnosti.

HLAVA II

POŽADAVKY NA ODBORNOU ZPŮSOBILOST BÁŇSKÝCH ZÁCHRANÁŘŮ

§ 18

Báňský záchranář

(1) Báňským záchranářem se může stát ten, kdo

- a) dosáhl věku 21 let a je zdravotně způsobilý¹¹⁾ pro práce v báňském záchranném sboru,
- b) má nejméně dvouletou odbornou praxi, z toho nejméně 1 rok při vykonávání hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem; u lékaře je postačující jen odborná praxe,
- c) absolvoval základní školení a praktický výcvik pro báňské záchranáře a úspěšně vykonal závěrečnou zkoušku z báňského záchranářství na hlavní báňské záchranné stanici,
- d) složil slib báňského záchranáře do rukou ředitele hlavní báňské záchranné stanice; členové báňského záchranného sboru státní báňské správy skládají slib báňského záchranáře do rukou předsedy Českého báňského úřadu. Po složení slibu obdrží průkaz báňského záchranáře.

(2) Zdravotní způsobilost posuzuje lékař¹²⁾ zdravotnického zařízení poskytujícího zaměstnavateli závodní preventivní péči.¹³⁾

(3) Základní školení a praktický výcvik podle odstavce 1 písm. c) trvá 80 vyučovacími hodin; u absolventů vysokých škol a u báňských záchranářů, kteří v posledních 2 letech neabsolvovali praktický výcvik, může ředitel hlavní báňské záchranné stanice základní školení a praktický výcvik zkrátit až na 40 vyučovacími hodin.

(4) Báňský záchranář nemůže plnit úkoly báňské záchranné služby, pokud se nepodrobí preventivní lékařské prohlídce alespoň jednou za rok a mimořádné prohlídce vždy po nemoci delší než 4 týdny, po úrazu, který mohl ovlivnit jeho zdravotní způsobilost pro vykonávanou funkci, v případech, kdy tak stanoví zvláštní předpis,¹⁴⁾ a také tehdy, jestliže lze odůvodněně předpokládat, že se změnila způsobilost zaměstnance k vykonávané funkci, a není na základě těchto prohlídek uznán zdravotně způsobilým plnit tyto úkoly.

(5) Báňský záchranář pracující v organizaci nebo její části uvedené v § 7 odst. 1 písm. a), b) a e) si udržuje odbornou způsobilost tím, že nejméně jednou za čtvrtletí absolvuje školení a praktický výcvik v rozsahu 1 směny. Tento výcvik zahrnuje i používání dýchacího přístroje v dýmnicí a nácvik použití oživovacího přístroje; báňští záchranáři pracující na uhelném dole absolvují v rámci tohoto výcviku také

pobyt v tepelné komoře. Jednou v kalendářním roce může být praktický výcvik v dýmnici a tepelné komoře nahrazen účastí v zásahu s použitím dýchacích přístrojů v dole. Praktický výcvik smí být konán i v nedýchatelném prostředí, pokud jsou při něm dodržovány zásady vedení zásahu uvedené v zásahovém řádu hlavní báňské záchranné stanice (§ 29).

(6) Báňský záchranář pracující v organizaci nebo její části uvedené v § 7 odst. 1 písm. c) a d) si udržuje odbornou způsobilost tím, že nejméně jednou za čtvrtletí absolvuje školení a praktický výcvik v rozsahu 1 směny. Tento výcvik zahrnuje i používání dýchacího přístroje a nácvik použití oživovacího přístroje. Jeden praktický výcvik v kalendářním roce provádí báňský záchranář v dýmnici a 3 na cvičném pracovišti. Zásah v dýchacím přístroji nahrazuje výcvik na cvičném pracovišti. Praktický výcvik na cvičném pracovišti může být konán v nedýchatelném prostředí, pokud jsou při něm dodržovány zásady vedení zásahu uvedené v zásahovém řádu hlavní báňské záchranné stanice (§ 29). Praktický výcvik na cvičném pracovišti může být nahrazen výcvikem na místě určeném ředitelem hlavní báňské záchranné stanice; podmínkou je, aby takový výcvik byl předem oznámen obvodnímu báňskému úřadu.

(7) Báňský záchranář nemůže plnit úkoly báňské záchranné služby, pokud si neudrží odbornou způsobilost, fyzickou připravenost a pracovní návyky potřebné pro plnění úkolů báňské záchranné služby. Dostatečnou fyzickou připravenost prokazuje splněním kritérií (§ 30) nejméně jednou za 18 měsíců.

(8) Báňský záchranář mladší 45 let ztrácí odbornou způsobilost také v případě, že alespoň jednou za 18 měsíců nevykoná stálou pohotovostní službu na hlavní báňské záchranné stanici nebo na závodní báňské záchranné stanici se stálou pohotovostí; to se nevztahuje na členy báňského záchranného sboru státní báňské správy.

§ 19

Ředitel hlavní báňské záchranné stanice a jeho zástupce

(1) Ředitelem hlavní báňské záchranné stanice a jeho zástupcem může být jen báňský záchranář, který má vysokoškolské vzdělání získané úspěšným ukončením magisterského studijního programu v oblasti hornictví a hornické geologie, hutnictví a slévárenství se zaměřením na hornictví, má 5 let praxe v oboru, z toho nejméně čtyřletou praxi v báňském záchranném sboru (dále jen "záchranná praxe"), a úspěšně vykonal zkoušku z báňského záchranářství před komisí Českého báňského úřadu,³⁾ u ředitele hlavní báňské záchranné stanice zřízené organizací provozující pracoviště uvedené v § 7 odst. 1 písm. c) a jeho zástupce je přípustné též vysokoškolské vzdělání získané úspěšným ukončením magisterského, popřípadě bakalářského studijního programu v oblasti hornictví a hornické geologie, hutnictví a slévárenství se zaměřením na hornictví, popřípadě hlubinné vrtání, nebo jen úplné střední odborné vzdělání příslušného směru¹⁵⁾ s nejméně šestiletou odbornou, z toho alespoň čtyřletou záchrannou praxí.

(2) Ředitele hlavní báňské záchranné stanice a jeho zástupce ustanovuje a odvolává po projednání s Českým báňským úřadem³⁾ její zřizovatel.

§ 20

Hlavní mechanik hlavní báňské záchranné stanice a jeho zástupce

(1) Hlavním mechanikem hlavní báňské záchranné stanice a jeho zástupcem může být jen báňský záchranář, který má vysokoškolské vzdělání získané úspěšným ukončením magisterského, popřípadě bakalářského studijního programu v oblasti technických věd strojního, popřípadě elektrotechnického zaměření s nejméně čtyřletou odbornou, z toho nejméně dvouletou záchrannou praxí, nebo zaměstnanec s úplným středním odborným vzděláním příslušného směru¹⁵⁾ a nejméně osmiletou odbornou, z toho nejméně čtyřletou záchrannou praxí.

(2) Hlavního mechanika ustanovuje do funkce a odvolává z ní ředitel hlavní báňské záchranné stanice.

§ 21

Vedoucí závodní báňské záchranné stanice a jeho zástupce

(1) Vedoucím závodní báňské záchranné stanice a jeho zástupcem může být jen báňský záchranář, který má vysokoškolské vzdělání získané úspěšným ukončením magisterského, popřípadě bakalářského studijního programu v oblasti hornictví a hornické geologie, hutnictví a slévárenství se zaměřením na hornictví, popřípadě hlubinné vrtání, s nejméně tříletou odbornou praxí, z toho alespoň jednoletou záchrannou praxí, nebo báňský záchranář s úplným středním odborným vzděláním příslušného směru¹⁵⁾ s nejméně šestiletou odbornou praxí, z toho alespoň dvouletou záchrannou praxí, který úspěšně vykonal zkoušku z báňského záchranářství před komisí obvodního báňského úřadu.¹⁰⁾ Podmínkou pro ustanovení do funkce vedoucího závodní báňské záchranné stanice a jeho zástupce je

absolvování speciálního výcviku na příslušné hlavní báňské záchranné stanici v trvání 10 dní, který je zakončen úspěšně vykonanou zkouškou z báňského záchranářství.

(2) Vedoucí závodní báňské záchranné stanice a jeho zástupce může být organizací do této funkce ustanoven nebo z ní odvolán po projednání s obvodním báňským úřadem. Ustanovení do funkce vedoucího závodní báňské záchranné stanice a jeho zástupce organizace neprodleně ohlásí obvodnímu báňskému úřadu a hlavní báňské záchranné stanici.

(3) Předpokladem pro výkon funkce vedoucího závodní báňské záchranné stanice a jeho zástupce je znalost havarijních plánů organizací nebo jejich částí uvedených v § 7 odst. 1, pro které je závodní báňská záchranná stanice zřízena nebo pro které zajišťuje výkon báňské záchranné služby.

§ 22

Vedoucí mechanik závodní báňské záchranné stanice a jeho zástupce

Vedoucím mechanikem závodní báňské záchranné stanice a jeho zástupcem může být jen zaměstnanec, který má kvalifikaci mechanika (§ 23) a nejméně tříletou záchranářskou praxi, z toho alespoň roční praxi mechanika. Podmínkou pro ustanovení do funkce vedoucího mechanika a jeho zástupce je absolvování speciálního výcviku na hlavní báňské záchranné stanici v trvání 10 dní, který je zakončen úspěšně vykonanou zkouškou z báňského záchranářství. Podmínkou také je, aby alespoň jeden z nich byl báňským záchranářem.

§ 23

Mechanik

Mechanikem může být jen zaměstnanec, který absolvoval základní školení a praktický výcvik pro báňského záchranáře [§ 18 odst. 1 písm. c)] a desetidenní praktický výcvik mechanika na hlavní báňské záchranné stanici zakončený úspěšně vykonanou zkouškou.

§ 24

Lezec a potápěč

(1) Lezeckou činnost může vykonávat jen báňský záchranář, který absolvoval nejméně desetidenní základní školení a praktický výcvik pro lezce na hlavní báňské záchranné stanici a prokázal svou odbornou způsobilost úspěšně vykonanou zkouškou z lezeckví.

(2) Potápěčskou činnost může vykonávat jen báňský záchranář, který absolvoval nejméně desetidenní základní školení a praktický výcvik pro potápěče na hlavní báňské záchranné stanici a prokázal svou odbornou způsobilost úspěšně vykonanou zkouškou z potápění.

(3) Lezec si udržuje lezeckou kvalifikaci tím, že jednou za čtvrtletí absolvuje školení a praktický výcvik zaměřený na používání lezecké techniky, a to v rozsahu 1 směny. Zásah s použitím lezecké techniky provedený v příslušném čtvrtletí nahrazuje praktický výcvik.

(4) Potápěč si udržuje potápěčskou kvalifikaci tím, že dvakrát za rok absolvuje školení a praktický výcvik zaměřený na používání potápěčské techniky, a to vždy v rozsahu 5 směn. Jedno praktické cvičení vykoná v prostředí bez možnosti přímého vynoření nad hladinu, druhé v hloubkách 10 až 40 m pod hladinou. Zásah s použitím potápěčské techniky v odpovídajících podmínkách nahrazuje praktický výcvik.

§ 25

Četař

(1) Četařem může být jen báňský záchranář s nejméně tříletou záchranářskou praxí, který absolvoval školení četaře na hlavní báňské záchranné stanici v délce 8 vyučovacích hodin a úspěšně vykonal zkoušku z báňského záchranářství; tuto zkoušku opakuje každé 3 roky.

(2) Četařem lezců může být jen báňský záchranář, který absolvoval také speciální výcvik v používání horolezecké techniky nebo techniky průmyslového lezeckví v délce 40 hodin a úspěšně vykonal zkoušku z používání této techniky.

(3) Četařem potápěčů může být jen báňský záchranář, který absolvoval také speciální výcvik v používání potápěčské techniky v délce 40 hodin a úspěšně vykonal zkoušku z používání této techniky.

ČÁST PÁTÁ

SLUŽEBNÍ ŘÁD

BÁŇSKÉ ZÁCHRANNÉ STANICE

§ 26 Služební řád

(1) Služební řád hlavní báňské záchranné stanice vydává po jeho schválení Českým báňským úřadem³⁾ ředitel hlavní báňské záchranné stanice. Služební řád závodní báňské záchranné stanice vydává vedoucí závodní báňské záchranné stanice; před jeho vydáním jej organizace předloží spolu s vyjádřením hlavní báňské záchranné stanice obvodnímu báňskému úřadu ke schválení.¹⁶⁾

(2) Služební řád určí organizační uspořádání báňské záchranné stanice a bližší vymezení jejich úkolů, počty členů báňského záchranného sboru, úkoly a práva báňských záchranářů, způsob výkonu pohotovosti, množství, typy, popřípadě i způsob použití věcných prostředků báňské záchranné stanice a podrobnosti o obsahu a rozsahu školení a praktických cvičení báňských záchranářů a specialistů.

(3) Služební řád dále určí odpovědnost za plnění úkolů a povinností stanovených touto vyhláškou a souvisejícími právními předpisy.²⁾

(4) Služební řád hlavní báňské záchranné stanice obsahuje i pohotovostní řád, poplachový řád, zásahový řád a výcvikový řád. Součástí služebního řádu je i způsob určení výše příspěvků na zřízení, vybavení a provoz hlavní báňské záchranné stanice.

(5) Služební řád závodní báňské záchranné stanice vychází ze služebního řádu hlavní báňské záchranné stanice, do jejíhož obvodu působnosti závodní báňská záchranná stanice patří.

§ 27 Pohotovostní řád hlavní báňské záchranné stanice

Pohotovostní řád hlavní báňské záchranné stanice určí požadavky na připravenost báňských záchranářů a technických prostředků k neprodlenému zásahu. Obsahuje vždy:

- a) organizaci pohotovostní služby báňských záchranářů a rozsah pohotovosti technických prostředků, včetně opatření pro neprodlené obnovení stálé pohotovosti v případě výjezdu na záchranářskou akci,
- b) personální zabezpečení pohotovostní služby,
- c) zajištění lékařské služby první pomoci a
- d) zajištění pohotovostní služby průvodce na uhelném dole s výjimkou dolu s jednoduchými poměry.

§ 28 Poplachový řád hlavní báňské záchranné stanice

Poplachový řád hlavní báňské záchranné stanice řeší svolání báňského záchranného sboru. Obsahuje vždy:

- a) pravomoc k vyhlášení a způsob vyhlášení poplachu,
- b) způsob spojení mezi hlavní báňskou záchrannou stanicí a členy báňského záchranného sboru v obvodu její působnosti určenými služebním řádem hlavní báňské záchranné stanice a mezi hlavní báňskou záchrannou stanicí a závodními báňskými záchrannými stanicemi,
- c) náplň činnosti členů báňského záchranného sboru při vyhlášení poplachu a při uvědomění o poplachu,
- d) organizaci výjezdu báňského záchranného sboru na záchranářskou akci, počet báňských záchranářů při výjezdu a jejich vybavení,
- e) způsob zabezpečení pomocných služeb při poplachu a při výjezdu na záchranářskou akci,
- f) seznam členů báňského záchranného sboru, kteří musí být uvědoměni o poplachu, popřípadě pravomoc k upřesnění tohoto seznamu a
- g) určení doby, po kterou jsou členové báňského záchranného sboru uvedení v § 19 až 22 dosažitelní telefonicky.

§ 29 Zásahový řád hlavní báňské záchranné stanice

- (1) Zásahový řád hlavní báňské záchranné stanice podrobněji rozpracovává
 - a) obecné zásady záchranářské akce a vedení zásahu při havárii,
 - b) vedení zásahu při zdolávání jednotlivých typů předvídatelných havárií a odstraňování jejich následků,
 - c) vedení plánovaných nehavarijních zásahů,
 - d) požadavky na vybavení základny,

- e) požadavky na vybavení četařské brašny, brašny mechanika a příruční lékárničky a
- f) požadavky na měřicí a detekční techniku a další vybavení čt baňských záchranářů.

Zásahový řád dále upraví základní úkoly členů baňského záchranného sboru při záchranářské akci a při zásahu.

(2) Zásahový řád hlavní baňské záchranné stanice se vztahuje i na závodní baňskou záchrannou stanici.

§ 30

Výcvikový řád hlavní baňské záchranné stanice

Výcvikový řád hlavní baňské záchranné stanice určí náplň, dobu trvání a četnost školení a praktického výcviku baňských záchranářů a kritéria hodnocení fyzické připravenosti baňských záchranářů.

ČÁST ŠESTÁ

ZÁSADY ZDOLÁVÁNÍ HAVÁRIE BÁŇSKÝMI ZÁCHRANÁŘI

HLAVA I POSTAVENÍ ČLENŮ BÁŇSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU V DOBĚ ZDOLÁVÁNÍ HAVÁRIE

§ 31

Postavení velitele baňského záchranného sboru

(1) Činnost baňských záchranářů při záchranářské akci organizuje a řídí velitel baňského záchranného sboru. Tuto funkci vykonává vedoucí závodní baňské záchranné stanice organizace nebo její částí postižené havárií nebo jeho zástupce. V případě, že při záchranářské akci současně zasahují baňští záchranáři hlavní baňské záchranné stanice, přejímá řízení baňského záchranného sboru ředitel hlavní baňské záchranné stanice nebo jeho zástupce nebo jím určený technik hlavní baňské záchranné stanice.

(2) Velitel baňského záchranného sboru je podřízen vedoucímu likvidace havárie. Od jeho příkazu se smí odchýlit jen tehdy, jde-li o nebezpečí z prodlení nebo při vážném ohrožení života. Pokud se odchýlí od příkazu, neprodleně o tom informuje vedoucího likvidace havárie. Odmítnout splnění příkazu může pouze tehdy, pokud by jeho splnění zřejmě a bezprostředně ohrožovalo životy baňských záchranářů.

(3) Neprodleně po dojezdu na místo postižené havárií se velitel baňského záchranného sboru spojí s vedoucími likvidace havárie, vyžádá si příkazy k zásahu a rozhodne o počtu a vybavení čt vysílaných do zásahu.

(4) Velitel baňského záchranného sboru se zdržuje na stanovišti určeném vedoucími likvidace havárie. Vzdálit se z určeného místa může jen se souhlasem vedoucího likvidace havárie; v tomto případě určí svého zástupce.

(5) Velitel baňského záchranného sboru povolává a určuje čety, popřípadě i jednotlivé baňské záchranáře k plnění úkolů a určuje rozmístění základen a jejich velitele. Zajišťuje plnění příkazů vedoucího likvidace havárie. Rozhoduje o typu dýchacího přístroje, který má být v zásahu použit, a o jeho úpravě z hlediska délky jeho ochranné doby. Rozhoduje též o přítomnosti mechanika a lékaře na základně; přítomnost mechanika určí na základnu vždy při zásahu potápěčů a lékaře vždy při zásahu ve vysokých koncentracích škodlivin (§ 32 odst. 5), při zásahu ve ztížených mikroklimatických podmínkách, při zásahu s mimořádným psychickým zatížením a při zásahu potápěčů v hloubkách přesahujících 10 m, v podzemních prostorách nebo ve vodě teplejší než 26 C. Podle potřeby rozhodne i o zřízení záchranářských hlídek; přítomnost jednočlenná hlídka může být jen v místě, odkud je přímé spojení s velitelem základny nebo s velitelem baňského záchranného sboru.

(6) Velitel baňského záchranného sboru uplatňuje u vedoucího likvidace havárie požadavky k zajištění materiálů, prostředků a pomocných služeb nezbytných pro činnost čt a baňských záchranářů v zásahu.

§ 32

Postavení velitele základny

(1) Činnost baňských záchranářů přidělených na základnu řídí velitel základny.

(2) Velitelem základny může být jen baňský záchranář, který má alespoň kvalifikaci četaře (§ 25).

(3) Velitel základny je podřízen veliteli báňského záchranného sboru a plní jeho příkazy.

(4) Velitel základny rozhoduje o nasazování čet do zásahu a jejich střídání, o připravenosti záložní čtyři přidělené na základnu k poskytnutí okamžité pomoci četě v zásahu a o vybavení základny. Vydává příkazy k odchodu čtyři do zásahu a určuje způsob spojení a interval dorozumívání mezi základnou a četou v zásahu a maximální dobu nasazení čtyři v zásahu a její pracovní úkoly. O svých rozhodnutích a o plnění uložených úkolů informuje velitele báňského záchranného sboru.

(5) Velitel základny rozhoduje o tom, má-li být dýchací přístroj použit s maskou nebo s ústenkou; ústenka však nemůže být použita, jde-li o prvotní zásah nebo průzkum bezprostředně po vzniku havárie, o průzkum uzavřených důlních děl a o zásah v prostředí, ve kterém je v profilu důlního díla koncentrace CO vyšší než 0,3 % nebo koncentrace CO₂ měřená ve výši kolen vyšší než 16 %.

(6) Velitel základny vede deník základny, do kterého zapisuje vydané příkazy a čas jejich vydání, obsah hlášení čet, výsledky měření koncentrací plynů a další důležité skutečnosti týkající se zásahu nebo základny.

(7) Velitel základny může opustit základnu jen se souhlasem velitele báňského záchranného sboru; v tomto případě však po dohodě s velitelem báňského záchranného sboru na dobu své nepřítomnosti určí svého zástupce.

§ 33

Postavení mechanika na základně

Mechanik přidělený na základnu je podřízen veliteli základny. Pečuje o řádný stav dýchacích přístrojů a oživovacích přístrojů a technických, měřicích a speciálních prostředků na základně a provádí jejich seřízení, přezkoušení a kontrolu. O seřízení, přezkoušení a kontrole přístrojů a prostředků vede záznam.

§ 34

Postavení četaře

(1) Četař je bezprostředním nadřízeným všem členům čtyři. Řídí činnost čtyři a zabezpečuje její celistvost a akceschopnost. Při své činnosti se řídí příkazy velitele základny, popřípadě příkazy velitele báňského záchranného sboru, pokud si tento jeho řízení vyhradil. Seznámí se s úkoly čtyři a vysvětlí je všem členům čtyři před nástupem k jejich plnění. Podle místních podmínek rozhoduje o postupu čtyři, o organizaci práce a o praktickém provádění svěřených úkolů. V četě po jejím sestavení ihned určí svého zástupce. Při postupu čtyři do zásahu postupuje jako první, při návratu jako poslední.

(2) Při nebezpečí z prodlení nebo při záchráně lidských životů četař může četou rozdělit.

(3) Před nástupem do zásahu s použitím dýchacích přístrojů četař dohlíží na to, aby si každý člen čtyři provedl kontrolu svého dýchacího přístroje (dále jen "záchrannářská kontrola"). Po provedení záchrannářské kontroly četař provádí u všech členů čtyři kontrolu dýchacích přístrojů sestávající z kontroly tlaku v láhvi, vhodnosti pohlcovače, správnosti připojení a nasazení masky nebo ústenky a z kontroly správné funkce přídavkového ventilu (dále jen "četařská kontrola"). Obsah záchrannářské a četařské kontroly určí služební řád hlavní báňské záchranné stanice. Dále četař zkontroluje úplnost výstroje každého báňského záchrannáře v četě s ohledem na specifické požadavky zásahu (např. oblek v protišlehové úpravě, speciální výstroj) a úplnost vybavení čtyři.

(4) V průběhu zásahu četař měří v pravidelných intervalech ne delších než 15 minut teplotu ovzduší a v nedýchatelném prostředí dohlíží na provádění kontroly tlaku v láhvích dýchacích přístrojů u jednotlivých báňských záchrannářů; při tom musí zastavit činnost čtyři. Při zásahu ve ztížených mikroklimatických podmínkách platí také ustanovení § 44 odst. 2.

(5) Četař v průběhu zásahu v nedýchatelném prostředí řídí činnost čtyři tak, aby pro postup čtyři na určené místo, pro vykonání přikázané práce a pro návrat na základnu žádný báňský záchrannář nespotřeboval více než 80 % zásoby kyslíku, vzduchu nebo dýchací směsi, kterou má v dýchacím přístroji k dispozici.

(6) Četař může nařídít návrat čtyři na základnu. Četař tak rozhodne vždy, jestliže u kteréhokoliv báňského záchrannáře v četě došlo k poruše dýchacího přístroje, výměně tlakové láhve v dýchacím přístroji, úrazu nebo k projevům zdravotních potíží.

§ 35

Zástupce četaře

Zástupce četaře provádí četařskou kontrolu u četaře. Při postupu čtyři do zásahu jde jako poslední, při

návratu jako první. V případě, že četař není schopen při zásahu vykonávat svou funkci, přebírá zástupce četaře vedení čety, určí svého zástupce a nařídí návrat čety na základnu.

§ 36

Postavení lékaře na základně

(1) Lékař sleduje zdravotní stav báňských záchranářů a jejich způsobilost k zásahu. Lékař spolupracuje s velitelem základny při výběru báňských záchranářů vysílaných do zásahu z hlediska jejich zdravotní způsobilosti, při určení doby nasazení čety v zásahu a při určení podmínek a režimu odpočinku po návratu čety ze zásahu. Je-li to s ohledem na povahu zásahu nezbytné, určuje pitný a stravovací režim a podle potřeby i nezbytná opatření.¹⁷⁾

(2) Lékař provede mimořádnou prohlídku (§ 18 odst. 4) v nezbytně nutném rozsahu zpravidla před nástupem báňských záchranářů do zásahu a vždy po jejich návratu ze zásahu. O svých zjištěních vede průběžný záznam; závažná zjištění ihned hlásí veliteli základny.

§ 37

Postavení báňského záchranáře

(1) Po vyzoomění o poplachu se báňský záchranář neprodleně dostaví na určené místo; od okamžiku vyzoomění o poplachu se činnost báňského záchranáře považuje za výkon práce.

(2) Báňský záchranář ihned po příchodu na určené místo ohlásí svému nadřízenému momentální subjektivní zdravotní stav a splnění povinností uvedených v § 18 odst. 4 až 6. Při ohlášení osobních zdravotních potíží nemůže být nasazen do zásahu.

(3) Před nástupem do zásahu s dýchacím přístrojem si báňský záchranář provede záchranářskou kontrolu svého dýchacího přístroje a kontrolu úplnosti a použitelnosti svého vybavení přiděleného pro daný typ zásahu.

(4) Báňský záchranář usiluje o splnění příkazu, který mu byl vydán. Provádí-li zásah v dýchacím přístroji, sleduje průběžně tlak kyslíku, vzduchu nebo dýchací směsi ve svém dýchacím přístroji. Používá-li ústenku, nesmí mluvit a musí mít u sebe rezervní nosní svorku. Sleduje také členy své čety a jejich stav. V případě jakékoliv nehody jim okamžitě poskytne nezbytnou pomoc a uvědomí o tom četaře nebo jeho zástupce. Zjistí-li jakékoliv příznaky zhoršení svého zdravotního nebo duševního stavu nebo zjistí-li takové příznaky u jiného člena čety, nebo zjistí-li závady na svém dýchacím přístroji nebo na ostatním vybavení, ihned o tom uvědomí četaře nebo jeho zástupce, a není-li to možné, pak kteréhokoliv člena čety.

§ 38

Postavení členů báňského záchranného sboru státní báňské správy

Při výkonu vrchního dozoru nastupuje člen báňského záchranného sboru státní báňské správy do zásahu jen s četou báňských záchranářů; přitom není započítáván do početního stavu čety. Dbá příkazů vedoucího likvidace havárie, velitele báňského záchranného sboru, velitele základny a četaře, pokud se tyto příkazy týkají bezpečnosti a ochrany zdraví nebo bezpečnosti provozu.

HLAVA II

PŘÍPRAVA A ORGANIZACE ZÁCHRANÁŘSKÉ AKCE

§ 39

Četa

(1) Nejmenší jednotkou báňských záchranářů v zásahu je četa.

(2) Do zásahu v dýchacích přístrojích nastupují báňští záchranáři nejméně v pětičlenné četě; tříčlenné čety mohou nastoupit do zásahu jen ve výjimečných případech na příkaz velitele báňského záchranného sboru a za podmínky, že pracoviště báňských záchranářů je snadno přístupné a se záložní četou je zajištěno trvalé spojení.

(3) Velitel báňského záchranného sboru zajistí, aby o rozdělení báňských záchranářů do čet a o četách byla vedena evidence.

(4) Velitel báňského záchranného sboru nebo jím pověřený technik vydá pro každou četou určenou do zásahu před zahájením zásahu písemný příkaz, který obsahuje:

- a) označení čety,
- b) jméno a příjmení četaře,
- c) jména a příjmení všech báňských záchranářů v četě s uvedením jejich evidenčního čísla,
- d) evidenční číslo (označení) přiděleného dýchacího přístroje, popřípadě sebezáchraného přístroje pro každou osobu v četě,
- e) datum a hodinu nástupu do zásahu,
- f) rámcový příkaz k práci se základním vymezením úkolů a místa jejich plnění,
- g) podpis toho, kdo příkaz vydal.

Vzor písemného příkazu určí služební řád hlavní báňské záchranné stanice.

(5) Pro první zasahující čety může být vydán příkaz i ústně; velitel báňského záchranného sboru zajistí písemné zaznamenání tohoto příkazu.

(6) Do zásahu v nedýchatelném prostředí nastupuje báňský záchranář s dýchacím přístrojem na zádech a s připojenou maskou, popřípadě ústenkou, je- -li použití ústenky dovoleno.

(7) Příkaz k použití dýchacích přístrojů dává četař; báňský záchranář je oprávněn použít dýchací přístroj i bez tohoto příkazu, jestliže se domnívá, že je toto použití nezbytné.

(8) Zásah ve ztížených mikroklimatických podmínkách a zásah v nedýchatelném prostředí je možný jen za podmínky, že báňští záchranáři v zásahu jsou na základně jisti alespoň stejným počtem čet, kolik je jich v zásahu. Velitel základny dbá na to, aby báňští záchranáři přidělení do záložní čety na základně byli vybaveni a připraveni tak, aby báňským záchranářům v zásahu mohli poskytnout okamžitou pomoc. Za podmínky určených zásahovým řádem může četa na základně plnit funkci záložní čety i pro 2 čety v zásahu.

(9) Zásah na záchranu lidského života a při nebezpečí z prodlení může být zahájen i bez záložní čety na základně; v takovém případě však velitel báňského záchranného sboru přijme opatření k co nejrychlejšímu zajištění dostatečné zálohy.

(10) Při zásazích v prostředí s viditelností menší než 1 m četař zajistí, aby báňští záchranáři v četě byli mezi sebou spojeni spojovacími lanky; to neplatí pro zásah báňských záchranářů lezců a potápěčů.

(11) Pokud četa po návratu ze zásahu v nedýchatelném prostředí zůstává na základně jako záložní četa, uvede mechanik všechny použité dýchací přístroje neprodleně do pohotovostního stavu.

(12) Základní vybavení čety nastupující do zásahu stanoví příloha č. 1 této vyhlášky; další vybavení čety určí služební řád hlavní báňské záchranné stanice. Vyžaduje-li to povaha zásahu, je velitel báňského záchranného sboru oprávněn vybavení čety změnit.

(13) Potápěči a lezci nastupují na základnu nejméně v pětičlenné četě. Ustanovení odstavců 2, 8 a 9 se na zásah lezců a potápěčů nevztahuje.

§ 40 Základna

(1) Pro zásah v nedýchatelném prostředí, ve ztížených mikroklimatických podmínkách a pro zásah lezců a potápěčů je nutné zřídit základnu, a to v době co nejkratší.

(2) Není-li možné umístit základnu v dole v určeném místě, rozhodne o jejím umístění velitel základny. O zřízení základny neprodleně informuje velitele báňského záchranného sboru.

(3) Základnu je možné zřídit jen v prostředí s nezávadným ovzduším s přihlédnutím k možnostem zásahu a k předpokládanému možnému ohrožení základny; základna nemůže být zřízena v místě ohroženém požárními zplodinami nebo jinými nedýchatelnými složkami ovzduší. Velitel základny zajistí, aby složení ovzduší na základně v dole bylo kontrolováno s ohledem na možný výskyt předpokládaných škodlivin, a to kontinuálně, nebo v jím určených intervalech.

(4) Velitel základny zajistí, aby základna byla vybavena pro odpočinek báňských záchranářů a aby při zásahu ve ztížených mikroklimatických podmínkách a při zásahu pod vodou byl na základně dostatek teplých nápojů, příkrývek a suchých oděvů.

(5) Na základně se mohou zdržovat jen báňští záchranáři přidělení na základnu; jiné osoby jen se souhlasem velitele základny.

(6) Při zřizování základny v dole je nutné také zajistit spojení základny se stanovištěm velitele báňského záchranného sboru a s četou v zásahu.

§ 41

Výjezd na záchrannou akci

(1) Organizace poskytující pomoc báňskými záchranáři zajistí, aby výjezd a přesun báňských záchranářů na místo postižené nehodou byl co nejrychlejší; to se vztahuje i na hlavní báňskou záchrannou stanici.

(2) Organizace, ve které došlo k havárii, vytvoří podmínky pro co nejrychlejší přesun báňských záchranářů k místu zásahu (uvolnění příjezdových cest, přistavení těžní klece, důlní lokomotivy a vozů pro přepravu báňských záchranářů a záchranné techniky apod.). Vyžaduje-li rozsah nebo povaha havárie také zásah báňských záchranářů z jiné báňské záchranné stanice, organizace zajistí, aby pro ně byl včas připraven báňský záchranář průvodce.

§ 42

Zásah

(1) Zásah se řídí zásahovým řádem hlavní báňské záchranné stanice.

(2) Průběh a výsledek zásahu celé záchranné akce po jejím ukončení vyhodnotí závodní dolu, závodní lomu nebo vedoucí pracovník; vyhodnocení neprodleně zašle hlavní báňské záchranné stanici.

§ 43

Opakovaný zásah v dýchacím přístroji

Báňský záchranář může být do zásahu v dýchacím přístroji opakovaně nasazen při dodržení těchto podmínek:

a) v prvních 2 dnech trvání havárie nemůže součet dob zásahu v dýchacím přístroji překročit 6 hodin za 24 hodiny. Báňský záchranář může být opětovně vyslán na takové práce alespoň po jednogodinové přestávce; jde-li o zásah ve ztížených mikroklimatických podmínkách, je nutné dodržet ustanovení § 44 odst. 3. V případě nebezpečí z prodlení nebo záchrany lidského života může velitel báňského záchranného sboru nařídit kratší přestávky,

b) v dalších dnech trvání havárie, jakož i při plánovaných nehavarijních zásazích nemůže součet dob zásahu v dýchacím přístroji překročit 4 hodiny za 24 hodiny. Báňský záchranář může být opětovně vyslán na takové práce alespoň po stejné dlouhé přestávce, jako trval zásah v dýchacím přístroji. Báňský záchranář může být v období 60 dnů po sobě jdoucích vyslán do zásahu v dýchacím přístroji nejvýše po dobu 30 dnů.

§ 44

Zásah ve ztížených mikroklimatických podmínkách

(1) Pro určení délky doby zásahu báňských záchranářů ve ztížených mikroklimatických podmínkách podle jejich zvláštního vybavení (druhu oděvu a použití chladicích vest) a podle relativní vlhkosti platí hodnoty uvedené v příloze č. 2 této vyhlášky.

(2) Při zásahu ve ztížených mikroklimatických podmínkách sleduje četař teplotu prostředí v intervalech ne delších než 15 minut. Pokud teplota na pracovišti vzroste o více než 3 C za 15 minut, vrátí se četa na základnu; to neplatí pro cestu na pracoviště. Ve stejných intervalech dává četař pokyn členům čety k odečtu tepové frekvence. Překročí-li tepová frekvence u některého člena čety v zásahu hodnotu 160 tepů za minutu, nařídí mu četař, aby odpočíval po dobu 15 minut; v případě, že po této době nedojde k poklesu jeho tepové frekvence pod hodnotu 140 tepů za minutu, vrátí se četa na základnu.

(3) Báňský záchranář po návratu z prostředí se ztíženými mikroklimatickými podmínkami nemůže být znovu vyslán do takového prostředí, pokud se nejedná o záchranu lidského života, dříve než po dvou hodinách odpočinku. Po tuto dobu nemůže být zařazen ani do záložní čety.

(4) Pro práci potápěčů v prostředí s teplotou kapaliny vyšší než 26 C platí ustanovení odstavce 2 s výjimkou měření tepové frekvence. Dobu pobytu v takovém prostředí určí lékař zpravidla před zásahem. Bez prostředků osobní protitepelné ochrany je pobyt potápěčů v prostředí s teplotou kapaliny vyšší než 30 C zakázán.

§ 45

Zásah lezců

(1) Při zásahu ve výšce a nad volnou hloubkou je nutné zajistit, aby lezec na laně byl nezávisle jištěn jisticím lanem na samostatném jisticím bodu a současně aby byl zajišťován dalším lezcem připraveným

poskytnout mu okamžitou pomoc.

(2) Lezec nemůže postupovat do míst ohrožených pádem horniny, částí výztuže nebo jiného materiálu, pokud se nejedná o zásah při záchraně lidského života nebo při nebezpečí z prodlení.

(3) Umožňují-li to místní podmínky, umísťuje se jisticí bod vždy nad pracovištěm lezce.

(4) Při zásahu může být zvolena jen taková taktika a použity takové technické prostředky, které umožňují návrat lezce k jisticímu bodu.

(5) Zásah lezce v prostředí s viditelností menší než 1 m je dovolen, jen jde-li o záchranu lidského života nebo nebezpečí z prodlení.

(6) Vybavení lezce v zásahu včetně náradí je nutné zabezpečit proti samovolnému uvolnění a pádu.

§ 46 Zásah potápěčů

(1) Četař zajistí, aby při zásahu potápěčů bylo k okamžitému sestupu pod hladinu připraveno a vystrojeno nejméně tolik potápěčů, kolik jich současně zasahuje pod hladinou. O počtu současně zasahujících potápěčů pod hladinou rozhoduje četař. Zásah potápěčů nemůže být prováděn bez přítomnosti mechanika na základně. Zásah je nutné řídit tak, aby potápěč byl vždy spojen s návodčím vodícím lankem, popřípadě telefonní linkou nebo hadicí s přívodem dýchací směsi.

(2) Mimo případů záchranu lidského života nemůže potápěč při zanořování ve svislých důlních dílech postupovat přes volně se vznášející překážky. Uvolňování nebo zvedání takových překážek lanem nemůže být prováděno, pokud potápěč není v bezpečném místě nad hladinou.

(3) Při zásahu v hloubce větší než 10 m nebo při zásahu v místě, kde není možnost přímého vynoření na hladinu, je nutné udržovat telefonické spojení mezi každým potápěčem v zásahu a potápěčem, který jej zajišťuje. Podmínkou provedení takového zásahu je, aby na základně byla připravena v pohotovostním stavu dvoumužná přetlaková komora.

(4) Při zásahu v hloubce větší než 10 m určuje četař dekompresní časy na zastávkách a celkovou dobu pobytu pod hladinou podle dekompresních tabulek, které jsou v příloze č. 3 této vyhlášky.

(5) Podmínkou zásahu v prostředí s viditelností menší než 3 m a při zásahu potápěčů v zatopeném důlním díle je, aby vodič spojovací telefonní linky se základnou byl uzpůsoben tak, aby současně sloužil jako vodičí lanko.

(6) V chemicky nebo biologicky závadné kapalině a v kapalině chladnější než 14 C nemůže být používán oblek, který umožní průnik kapaliny k tělu potápěče (tzv. mokrý oblek).

(7) Pokud činnost pod hladinou vykonávají 2 a více potápěčů, určí četař jednoho z nich, který činnost pod vodní hladinou koordinuje.

(8) Je zakázáno, aby potápěč, který vstupuje do prostoru s uzavřenou vzduchovou dutinou, použil vzduch v této dutině k nadechnutí. To neplatí při použití potápěčského zvonu, popřípadě kesonu, do něhož je zajištěn přívod vzduchu.

§ 47 Plánovaný nehavarijní zásah

(1) Plánovaný nehavarijní zásah je nutné řídit tak, aby při něm byly dodrženy zásady platné pro havarijní zásah s tím, že velitel báňského záchranného sboru řídí práce podle příkazu uvedeného v odstavci 2 a že základna je zřízena předem; vyhodnocení plánovaného nehavarijního zásahu se provede jen v případě, že při něm došlo k mimořádné události.

(2) Pro plánovaný nehavarijní zásah vypracuje závodní dolu, závodní lomu, popřípadě vedoucí pracovník návrh příkazu, ve kterém určí velitele báňského záchranného sboru, postup prací a potřebná bezpečnostní opatření. Příkaz může vydat až po jeho odsouhlasení ředitelem hlavní báňské záchranné stanice.

(3) Plánovaný nehavarijní zásah je nutné předem ohlásit obvodnímu báňskému úřadu;¹⁸⁾ kromě toho je nutné jeho začátek a konec ohlásit také hlavní báňské záchranné stanici.

ZÁCHRANÁŘSKÝ ZÁSAH NA POVRCHU

§ 48

Vedení záchranného zásahu na povrchu

- (1) Není-li dále stanoveno jinak, vztahují se ustanovení hlavy druhé této části i na vedení záchranného zásahu na povrchu.
- (2) Základnu na povrchu je nutné prostorově vymezit, chránit proti nepříznivým povětrnostním vlivům a označit.
- (3) Do zásahu v dýchacích přístrojích nastupují báňští záchranáři v nejméně tříčlenných četách pod vedením četaře. Počet členů čety určuje velitel báňského záchranného sboru. O nasazení tříčlenné čety však může rozhodnout jen za podmínky, že pracoviště báňských záchranářů je snadno přístupné, na báňské záchranáře v zásahu je vidět a mají možnost dorozumívat se se základnou.
- (4) Lezci nastupují do zásahu nejméně ve tříčlenné četě. O přítomnosti mechanika na základně rozhodne velitel báňského záchranného sboru.
- (5) Typ dýchacích přístrojů, potřebnou výstroj a vybavení čety pro zásah určí velitel báňského záchranného sboru podle podmínek zásahu.
- (6) Zásah v nadměrně horkém prostředí (se sálavým teplem, v podmínkách otevřené erupce s požárem apod.), v prostředí s výskytem kyseliny nebo jiné chemicky agresivní látky a v prostředí s výskytem dotykových jedů je možný jen za podmínky, že báňští záchranáři jsou i s dýchacími přístroji chráněni ochrannými obleky, v nadměrně hlučném prostředí i protihlukovou přílbou.
- (7) Velitel báňského záchranného sboru před zásahem v hlučném prostředí, které brání srozumitelnosti domluvy báňských záchranářů, a to i v případě, že jsou použity protihlukové přílby s telefonem, upřesní, popřípadě doplní dorozumívací signály určené služebním řádem hlavní báňské záchranné stanice a seznámí s nimi báňské záchranáře.
- (8) Činnost potápěčů ve vzdálenosti větší než 50 m od břehu je povolena, je-li zajištěno doprovodné plavidlo, na jehož palubě je zřízena základna. Po dobu, kdy je potápěč pod hladinou, nemůže být motor plavidla v chodu. Plavidlo a místo akce je nutné vybavit a označit v souladu s řádem plavební bezpečnosti.¹⁹⁾
- (9) Při potápění pod led je nutné pro sestup a výstup potápěčů zhotovit a udržovat v ledu otvor o ploše nejméně 1 m².

ČÁST SEDMÁ

DOKLADY A ZÁZNAMY

§ 49

Doklady a záznamy

- (1) Báňská záchranná stanice vede:
 - a) kmenové listy báňských záchranářů,
 - b) doklady o zdravotní způsobilosti báňských záchranářů,
 - c) záznamy o zkouškách dýchacích přístrojů,
 - d) záznamy o zkouškách oživovacích přístrojů,
 - e) záznamy o zkouškách masek a ústenek,
 - f) záznamy o zkouškách přídavných jehel pod masku,
 - g) záznamy o zkouškách tlakových láhví do dýchacích a oživovacích přístrojů,
 - h) záznamy o zkouškách vymežovacích vložek k dvouhodinovým pohlčovačům,
 - i) záznamy o kontrole pohlčovačů,
 - j) záznamy o zkouškách kontrolních a zkušebních přístrojů,
 - k) záznamy o kontrole detektorů a indikátorů, které patří do vybavení báňské záchranné stanice,
 - l) záznamy o sebezáchranných přístrojích, které patří do vybavení báňské záchranné stanice,
 - m) záznamy o kontrole a údržbě plnicího zařízení tlakových láhví do dýchacích a oživovacích přístrojů a
 - n) doklady a záznamy o činnosti báňské záchranné služby, včetně vyhodnocení průběhu a výsledku zásahů.
- (2) Záznamy mohou být vedeny na paměťových médiích. Organizace zajistí, aby záznamy byly zajištěny proti zneužití nepovolanou osobou.

(3) Kmenový list báňského záchranáře obsahuje zejména záznamy o absolvování zásahu, školení a praktického výcviku, o zdravotní způsobilosti a o provedených zkouškách.

(4) Báňská záchranná stanice uchovává doklady a záznamy²⁰⁾ uvedené v odstavci 1 písm. a) 10 let od ukončení činnosti báňského záchranáře v báňském záchranném sboru, v odstavci 1 písm. b) až m) 1 rok od uplynutí platnosti dokladu a v odstavci 1 písm. n) 10 let od ukončení roku, ve kterém byla činnost provedena.

ČÁST OSMÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 50

Pro koordinaci činnosti báňské záchranné služby zřizuje předseda Českého báňského úřadu štáb báňské záchranné služby jako svůj poradní orgán.

§ 51

Od ustanovení této vyhlášky je možné se na základě vyhodnocení rizika odchýlit na nezbytnou dobu v případech, kdy hrozí nebezpečí z prodlení při záchraně lidí, při ohrožení života báňského záchranáře a v případech zdolávání havárie báňskými záchranáři podle části šesté této vyhlášky, pokud budou provedena nejnutnější bezpečnostní opatření.

§ 52

(1) Služební řády báňských záchranných stanic zůstávají v platnosti do doby schválení nových služebních řádů, nejpozději však do 31. prosince 2002. Služební řády revírních báňských záchranných stanic se po tuto dobu považují za služební řády hlavních báňských záchranných stanic.

(2) Zaměstnanci, kteří k datu nabytí účinnosti této vyhlášky vykonávají funkce (činnosti) uvedené v § 19, 20, 21 a 22, se po dobu výkonu těchto funkcí (činností) považují za zaměstnance splňující kvalifikační požadavky podle této vyhlášky.

§ 53

Zrušují se:

1. Vyhláška Českého báňského úřadu č. [341/1992 Sb.](#), o báňské záchranné službě.
2. § 19, 21 a 22 výnosu Českého báňského úřadu ze dne 29. 12. 1987 čj. 4555/1987 o plánech zdolávání závažných provozních nehod v hlubinných dolech (reg. v částce 4/1988 Sb).
3. § 17 výnosu Českého báňského úřadu ze dne 29. 12. 1987 čj. 6500/1987 o plánech zdolávání závažných provozních nehod při vrtných a geofyzikálních pracích a při těžbě, úpravě a podzemním skladování kapalných nerostů a plynů v přírodních horninových strukturách (reg. v částce 10/1988 Sb).
4. § 8 a 10 výnosu Českého báňského úřadu ze dne 10. 12. 1987 čj. 1009/87 o úkolech organizací při odebrání vzorků důlního ovzduší, o činnosti plynových analytických laboratoří a o jejich kontrole hlavními báňskými záchrannými stanicemi (reg. v částce č. 26/1987 Sb).
5. § 2 odst. 2 vyhlášky Českého báňského úřadu č. [12/1994 Sb.](#), kterou se stanoví požadavky na izolační sebezáchrané přístroje.

§ 54

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Předseda:
prof. JUDr. Ing. **Makarius**, CSc. v. r.

Poznámky pod čarou:

¹⁾ § 34 zákona č. [44/1988 Sb.](#), o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění zákona č. [541/1991 Sb.](#)

- ²⁾ Například § 4 odst. 2 a § 21 zákona č. [239/2000 Sb.](#), o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
- ³⁾ § 40 odst. 3 písm. c) zákona č. [61/1988 Sb.](#), o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona č. [542/1991 Sb.](#)
- ⁴⁾ § 7 odst. 1 a 4 zákona č. [61/1988 Sb.](#)
- ⁵⁾ § 7 odst. 7 zákona č. [61/1988 Sb.](#), ve znění zákona č. [542/1991 Sb.](#) a zákona č. [315/2001 Sb.](#)
- ⁶⁾ § 28 odst. 1 písm. b) zákona č. [48/1997 Sb.](#), o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷⁾ § 6 odst. 4 a 5 zákona č. [61/1988 Sb.](#)
- ⁸⁾ § 7 odst. 4 zákona č. [61/1988 Sb.](#)
- ⁹⁾ § 41 odst. 1 písm. d) zákona č. [61/1988 Sb.](#)
- ¹⁰⁾ § 8 odst. 3 zákona č. [61/1988 Sb.](#), ve znění zákona č. [542/1991 Sb.](#)
- ¹¹⁾ Směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku Ministerstva zdravotnictví o posuzování zdravotní způsobilosti k práci (reg. v částce č. 2/1968 Sb), ve znění směrnice Ministerstva zdravotnictví ČSR č. 17/1970 Věstníku Ministerstva zdravotnictví ČSR (reg. v částce č. 20/1970 Sb).
- ¹²⁾ § 40 zákona č. [20/1966 Sb.](#), o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. [548/1991 Sb.](#) a zákona č. [14/1997 Sb.](#)
- ¹³⁾ § 134b zákoníku práce.
- ¹⁴⁾ § 84 odst. 1 písm. v) zákona č. [258/2000 Sb.](#), o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.
- ¹⁵⁾ § 1 odst. 13 vyhlášky č. [340/1992 Sb.](#), o požadavcích na kvalifikaci a odbornou způsobilost a o ověřování odborné způsobilosti pracovníků k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých předpisů vydaných Českým báňským úřadem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem.
- ¹⁶⁾ § 41 odst. 2 písm. k) zákona č. [61/1988 Sb.](#), ve znění zákona č. [315/2001 Sb.](#)
- ¹⁷⁾ Zákon č. [258/2000 Sb.](#)
- ¹⁸⁾ § 5 odst. 5 zákona č. [61/1988 Sb.](#), ve znění zákona č. [542/1991 Sb.](#)
- ¹⁹⁾ Vyhláška č. [344/1991 Sb.](#), kterou se vydává Řád plavební bezpečnosti na vnitrozemských vodních cestách České a Slovenské Federativní Republiky, ve znění vyhlášky č. [223/1995 Sb.](#)
- ²⁰⁾ § 6 zákona č. [97/1974 Sb.](#), o archivnictví, ve znění zákona č. [343/1992 Sb.](#), zákona č. [27/2000 Sb.](#) a zákona č. [120/2001 Sb.](#)

Příloha č. 1 k vyhlášce č. [447/2001 Sb.](#)

Příloha č. 2 k vyhlášce č. [447/2001 Sb.](#)

Příloha č. 3 k vyhlášce č. [447/2001 Sb.](#)